

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/79/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118230067
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6118230067.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. v právnej veci žalobcu G. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. XXX/X, XXX XX W. W., zast. Mgr. Stanislava Tichá, advokátka, so sídlom Zakvášov 1519/55, 017 01 Považská Bystrica, adresa pre doručovanie P.O.BOX 86, 820 18 Bratislava, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 1 534,54 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14Csp/27/2018-85 zo dňa 11. marca 2019 takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14Csp/27/2018-85 zo dňa 11. marca 2019 v prvej a tretej výrokovej vete potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím okresný súd v prvej výrokovej vete zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 534,54 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 23. 03. 2018 až do zaplatenia, a to všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. V druhej výrokovej vete vo zvyšnom rozsahu žalobu zamietol, a to v časti týkajúcej sa úrokov z omeškania vo výške 5% zo sumy 1.534,54 Eur od 20.12.2017 do 22.3.2018. V tretej výrokovej vete priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca odôvodňoval svoj nárok na zaplatenie sumy 1.534,54 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 20.12.2017 do zaplatenia tým, že medzi stranami konania bola uzavretá dňa 10.3.2013 Zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá má viaceré nedostatky. Podľa žalobcu v zmluve absentujú obligatórne náležitosti ako údaj o konečnej splatnosti úveru, výška splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, údaj o presnej výške úveru, keďže dohoda podľa čl. 8 žiadosti/zmluvy mala byť neprijateľnou podmienkou. Žalobca poukazoval aj na nesúlad výšky RPMN, jej nesprávny výpočet a neprimeranú výšku odplaty, úrokovej sadzby. Z uvedených dôvodov považoval úver poskytnutý žalovaným v sume 1.085,95 Eur za bezúročný a bez poplatkov a pretože žalobca uhradil žalovanému sumu 2.620,46 Eur, domáhal sa od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1.534,54 Eur.

4. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu o nesprávne určenej RPMN, ktorá bola odlišne uvedená v bode 5 žiadosti žalobcu o uzavretie zmluvy a žalovaným potvrdená v bode 6. Poukazoval na to, že údaj

o RPMN v bode 5. je údajom o jej predpokladanej výške, pričom RPMN sa určí v okamihu akceptácie zo strany žalovaného ako veriteľa. Vo vzťahu k členeniu splátok na splátky istiny, úrokov a poplatkov uviedol, že takéto členenie nie je potrebné. Nesúhlasil ani s tvrdením o absencii osobitnej podpisovej doložky pri uzatváraní dohody o poskytnutí služby.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že z predloženej žiadosti o poskytnutie úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 12.3.2013 vyplýva, že v zmluve neboli dohodnuté termíny splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) Zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy, keďže nebol určený dátum splatnosti prvej splátky a teda nemožno určiť ani termíny splácania ďalších splátok. Konštatoval, že v zmluve je uvedený len údaj splatnosť úveru, pri ktorom sa nachádza počet splátok a výška splátok. Ani zo zmluvných dojednaní tieto termíny nevyplývajú, pričom ani z čl. 3.3 zmluvných dojednaní nie je možné pre spotrebiteľa pri uzavretí zmluvy určiť tento termín. Súd prvej inštancie konštatoval, že nie je potrebné, aby zmluva obsahovala údaj o tom, aká časť splátky bude započítaná na istinu a aká na úroky, pričom odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 22.2.2018, sp. zn. 3Cdo 146/2017. Dospel však k záveru, že je neprípustné, aby spotrebiteľ dostal zákonom požadovanú informáciu až po uzavretí zmluvy aj v prípade konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

6. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že vzhľadom na to, že nebol žalobcovi v čase podpisu zmluvy známy údaj o termíne splátok, nemohol získať ani informáciu o konečnej splatnosti úveru, vychádzajúc zo dňa splatnosti poslednej splátky podľa čl. 4.5 zmluvných dojednaní.

7. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že z dôvodu nedostatku akceptácie žalobcu s výškou RPMN za úver, uvedenej v bode 6 tlačiva žiadosti (66,56%) odlišnej od výšky predpokladanej RPMN za úver, uvedenej v ňom vyplnenom bode 5 tlačiva žiadosti (70,02%), chýba aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. RPMN, pričom odkázal na ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca ako spotrebiteľ musí byť v čase, keď zmluvu podpisuje, o tomto údají informovaný, inak by tu bol rozpor s účelom § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého spotrebiteľ musí mať všetky tieto zákonným ustanovením vyžadované náležitosti k dispozícii v čase uzavretia zmluvy, t. j., keď ju sám podpisuje.

8. Súd prvej inštancie dospel aj k záveru, že žalovaný, na ktorom je dôkazné bremeno podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka nepreukázal vo vzťahu k dohode o poskytovaní služieb uvedenej v čl. 8 tlačiva, že bola individuálne dojednaná podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom konštatoval, že zodpovedá formulárovým dohodám. Uviedol, že odplata bola dohodnutá za uzavretie dohody a nie za reálne poskytnutie v nej uvedenej služby. Poskytnutie tejto služby navyše vyžadovalo splnenie ďalších podmienok, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a dospel k záveru, že sa jedná o neplatné ustanovenie podľa § 53 ods. 1 v spojení s ods. 5 Občianskeho zákonníka. Dospel preto k záveru, že uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúčelný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

9. Podľa okresného súdu žalovaný v konaní nespochybnil, že žalobca uhradil na uvedený úver sumu 2.620,46 Eur. Zo sumy úverového limitu 1.170,- Eur bola žalobcovi vyplatená žalovaným, po odrátaní odplaty za poskytnutie služby podľa čl. 8 bod 1 písm. a) Dohody o poskytnutí služby vo výške 84,08 Eur, suma 1.085,92 Eur. Rozdiel medzi vyplatenou sumou žalobcom a jemu reálne poskytnutou sumou úveru predstavuje 1.534,54 Eur, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie spočívajúce v plnení bez právneho dôvodu na strane žalovaného podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a na túto sumu preto okresný súd žalovaného zaviazal.

10. Žalovaného zaviazal aj na 5% úrok z omeškania ročne z priznanej sumy bezdôvodného obohatenia od dátumu 23.3.2018, t. j. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, ktorým podľa súdu prvej inštancie bol deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému dňa 21.3.2018 s poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ sa preto žalobca domáhal úrokov z omeškania zo sumy 1.534,54 Eur od 20.12.2018, okresný súd žalobu v časti požadovaných úrokov z omeškania od tohto dátumu, t. j. 20.12.2017 až do 22.3.2018 zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP podľa úspechu sporu v konaní tak, že žalobcoví, ktorý mal len nepatrný neúspech priznal nárok náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% .

12. V zákonom určenej lehote podal proti prvej a tretej výrokovej vete uvedeného rozhodnutia odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP.

13. V odvolaní nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý ako dôvod rozhodnutia uviedol, že v zmluve nebola dohodnutá a uvedená doba trvania zmluvy a konečná splatnosť. Na základe tohto záveru mal súd prvej inštancie dospieť k záveru o bezúročnosti úveru. Podľa žalovaného súd prvej inštancie dospel k nesprávnym záverom z viacerých dôvodov. Poukazoval, že v zmysle výkladu Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 bráni úijné právo takému výkladu vnútroštátneho práva, v zmysle ktorého bezúročnosť úveru je možné spájať s náležitosťou, ktoré úijné právo neurčuje ako povinnú náležitosť zmluvy. Ďalej tvrdil, že údaj o konečnej splatnosti uzavretá zmluva obsahuje a súdna prax ohľadne uvádzania konečnej splatnosti nie je jednotná, a preto je neprípustné, aby nejednoznačný a sporný výklad zákona bol na ťarchu sporovej strany. Ďalej uviedol, že zmena zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. účinná od 1.5.2018, ktorá bola prijatá z dôvodu odstránenia nepresnosti implementácie smernice potvrdzuje, že s „konečnou splatnosťou“ nie je možné spájať žiadny následok.

14. V odvolaní žalovaný odkázal na odôvodnenie rozhodnutia Súdneho dvora EÚ v bode 58 rozsudku vo veci C-42/2015. Podľa žalovaného výkladom tohto rozhodnutia Súdny dvor EÚ vymedzil, že s inou náležitosťou, ako je náležitosť uvedená v čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48 ES nie je možné spájať záver o bezúročnosti úveru, pretože takúto inú náležitosť ani nie je možné do vnútroštátnej úpravy uviesť. Ďalej uviedol, že bezúročnosť úveru je možné spájať len s náležitosťou, ktorá spochybňuje možnosť posúdiť rozsah záväzku spotrebiteľa, čo termín konečnej splatnosti nie je, pretože tento rozsah záväzku nedefinuje. Aj z týchto dôvodov bola preto došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z.z. a táto náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola vypustená. Pri zachovaní eurokomformného výkladu je potrebné dospieť k záveru, že s termínom konečnej splatnosti úveru nemôže byť spojený následok v podobe bezúročnosti úveru. Odkázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Pfeiffer (C-397/2001 až C-403/01,), č. C-212/04, C-105/03 a s odkazom na tieto rozhodnutia uviedol, že pri výklade „contra verba legis“ sa jedná o prístup, kedy sa v rámci možných výkladových metód hľadá a prijíma taký výklad, ktorý umožňuje uplatnenie nepriameho účinku pri zachovaní účelu zákona. Termín „konečná splatnosť“ nepozná úijné právo a od 01.05.2018 ani vnútroštátne právo. Žalobca preto tvrdil, že súd prvej inštancie sa po právnej stránke nesprávne vysporiadal s relevantnými skutočnosťami, na základe ktorých je prípustný záver o bezúročnosti úveru.

15. Žalovaný namietal aj skutkové závery okresného súdu, že uzavreté zmluvy neobsahujú uvedenie konečnej splatnosti úveru. Podľa neho termín konečnej splatnosti úveru bol splnený, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, ako aj spôsobom vyplývajúcim z čl. 4.5 zmluvných dojednaní, podľa ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Podľa žalobcu zmluva o revolvingovom úvere tieto informácie obsahovala spôsobom vyplývajúcim z obsahu jednotlivých dokumentov, ktoré podľa vôle zmluvných strán predstavovali jej neoddeliteľnú súčasť. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/111-214. Podľa žalovaného súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým záverom a vec nesprávne posúdil aj po právnej stránke, pretože jeho záver o bezúročnosti úveru odporuje vykonanému dokazovaniu a relevantným ustanoveniam právneho poriadku.

16. Podľa žalovaného záver súdu prvej inštancie o neuvedení RPMN z dôvodu, že nie je v zmluve uvedená, je v rozpore so zákonom a v zmysle platného právneho stavu nemôže mať za následok, že nedošlo k vzniku úverovej zmluvy. Podľa žalovaného okresný súd ani len nezdôvodnil, na základe čoho mal za to, že údaj o RPMN by si účastníci zmluvy mohli dohodnúť. Bez akéhokoľvek odôvodnenia uvádza, že nedošlo k dohode o výške RPMN. Podľa žalovaného hodnota RPMN sa medzi stranami zmluvy nedojednávava, pretože účastníci sa na tejto náležitosti dohodnúť ani nemôžu. RPMN vyplýva z právnej úpravy a má byť určená tak, že je vypočítaná na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy a pri jej určení sa vychádza z údajov existujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje patrí aj dátum prvého čerpania úveru, ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase, kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru. Ak by žalovaný neurčil údaj o RPMN v čase uzavretia zmluvy, ale uviedol by hodnotu

zhodnú s „predpokladanou RPMN“ uvedenou v bode 5 zmluvy, došlo by k porušeniu zák. č. 129/2010 Z.z. V takomto prípade by určená RPMN nebola vypočítaná podľa citovaného zákona.

17. Žalovaný ďalej namietal, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, na základe čoho súd dospel k záveru, že žalobca navrhol údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie úveru žiaden návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa len údaj o predpokladanej RPMN. Otázka „dohody“ o RPMN nebola zo strany súdu posúdená v tom zmysle, či zákonná úprava takúto dohodu pozná a predpokladá. Podľa jeho názoru preto súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku vzniku zmluvných vzťahov a odkázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5Co/839/2016 zo dňa 29. 6. 2016. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne v časti, v ktorej súd prvej inštancie žalobe vyhovel a žalovanému prizná právo na náhradu 100% trov právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvej inštancie.

18. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 20.5.2019. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za správny a dostatočne odôvodnený a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

19. Podľa žalobcu žalovaný nesprávne a účelovo pri svojom tvrdení, že termín konečnej splatnosti úveru predstavuje náležitosť, ktorá nemôže a nikdy nemohla byť dôvodom pre bezúročnosť, poukazuje na zmenu zák. č. 129/2010 Z.z. Poukázal na zmätočnosť vyjadrenia žalovaného, keď vo vyjadrení zo 6.4.2018 tvrdil, že Oznámenie je súčasťou zmluvných dojednaní a má záväzný charakter, nakoľko v Zmluve o úvere absentujúce údaje o dátume prvej a poslednej splátky obsahuje toto Oznámenie, čím bola splnená zákonná požiadavka, pričom v ďalšom vyjadrení z 28.6.2018 tvrdí, že Oznámenie má len informatívny, nezáväzný charakter o tom, na čom sa strany dohodli, čo však nezodpovedá skutočnosti, pretože údaj o prvej a poslednej splátke v zmluve dohodnutý nie je. Je uvedený len v Oznámení, ktoré má nezáväzný charakter. V odvolaní už popiera potrebu uvádzania termínu konečnej splatnosti úveru.

20. Podľa žalobcu lehota splatnosti uvedená počtom 42 mesiacov nie je v súlade s § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch ako podstatnej náležitosti zmluvy. Tvrdil, že zmyslom tohto ustanovenia je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti a toto ustanovenie vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, čomu nasvedčuje aj gramatický výklad tohto ustanovenia rozlišujúci pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Odkázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/151/2012. Údaj o termíne konečnej splatnosti má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy nadobudne konečnú splatnosť, čo má význam pri ďalších nárokoch veriteľa, napr. vo vzťahu k zmluvným úrokom, ktoré patria veriteľovi len do splatnosti úveru.

21. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že pokiaľ podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere odkazujú na zmluvné dojednania, ktoré podľa čl. 7 Úverovej zmluvy mali tvoriť jej neoddeliteľnú súčasť, tieto neboli podpísané. Odkázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co/396/2014 zo dňa 10.2.2015 a dospel k záveru, že vzhľadom na ust. § 40 Občianskeho zákonníka, podstatné a zákonné náležitosti neboli písomne dojednané ani v úverovej zmluve, ani v zmluvných dojednaniach.

22. Žalobca nesúhlasil so závermi žalovaného poukazujúceho na eurokomformný výklad a na závery Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a tvrdil, že pri rozpore medzi smernicou a zákonom sa nemôže bez ďalšieho automaticky uplatniť Smernica pred vnútroštátnym právom. Podľa žalovaného nie je možné Smernici v danom prípade priznať priamy, ale ani nepriamy účinok, pretože v takom prípade by sa jednalo o výklad vnútroštátneho zákona contra legem. Vo vzťahu k rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ C-42/2015 odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/45/2012 zo dňa 24.6.2013, na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/104/2016 zo dňa 30.3.2017, ako aj na ďalšie rozhodnutia odvolacích súdov.

23. Pokiaľ žalovaný v odvolaní napádal, že údaj o RPMN nie je predmetom dohody, k tomu žalobca uviedol, že úver z úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov aj z iných dôvodov, a to preto, že bola nesprávne uvedená RPMN v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a nie len jej nesúlad v bode 5 a 6 Zmluvy. V Zmluve uvedená RPMN nezohľadňuje náklady na základe dohody o službách ako služby

doplnkovej, čo predstavuje zavádzanie vo vzťahu k žalobcovi a v jeho neprospech. Ďalej uviedol, že údaj o úrokovej sadzbe 70,02% a RPMN len 66,56% je matematický a logický nezmysel, pretože RPMN nemôže byť nikdy nižšia ako je výška úrokovej sadzby. RPMN je tak uvedená nesprávne a v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje zo zákona bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

24. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379 a § 380 Civilný sporový poriadok (CSP) v senáte bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol podľa § 378 ods. 1 a §219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

25. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca dňa 10.3.2013 ako dlžník podal žalovanému ako veriteľovi žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, ktorá bola súčasťou tlačiva „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere“ č. XXXXXXXXXXXX. V časti 5. žiadosti bol okrem iného uvedený údaj o poskytnutej čiastke úveru 1.170,- Eur, splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci): 42/30, mesačná splátka úveru 62,69 Eur, predpokladaná RPMN za úver 70,02%, ročná úroková sadzba úveru 70,02%. Dňa 12.3.2013 žalovaný podpísal uvedenú zmluvu s doplneným údajom v časti 6. Zmluvy, a to okrem iného aj údajom o RPMN za úver vo výške 66,56%. Na základe takto odsúhlasených podmienok sa zaviazal žalovaný poskytnúť žalobcovi úver vo výške 1.170,- Eur a žalobca sa zaviazal splácať úver 42 - mesačnými splátkami po 62,69 Eur. V čl. 8. úverovej zmluvy bola uvedená dohoda o poskytnutí služby žalobcovi spočívajúcej v možnosti odkladu maximálne 3 splátok úveru, resp. revolvingu na základe žiadosti žalobcu a záväzok žalobcu ako dlžníka zaplatiť odplatu za poskytnutie tejto služby vo výške 165,07 Eur. Uvedenú odplatu bol žalovaný oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť.

26. Dňa 12.3.2013 vystavil žalovaný Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, v ktorom okrem iného uviedol dátum splatnosti prvej splátky úveru 30.4.2013, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 30.9.2016, RPMN úveru 66,56% a odplatu za poskytnutie služby podľa čl. 8 bod 1 písm. a) vo výške 84,08 Eur. Ročná úroková sadzba úveru bola v oznámení určená na 70,02%.

27. V konaní nebola sporná skutočnosť, že na základe takto dohodnutých podmienok vyplatil žalovaný žalobcovi úver vo výške 1.085,92 Eur, t. j. z dohodnutej sumy úveru 1.170,- Eur bola odpočítaná odplata za dohodu o poskytnutí služby vo výške 84,08 Eur. V konaní nebola sporná ani skutočnosť, že žalobca uhradil žalovanému sumu 2.620,46 Eur. Rozdiel medzi výškou skutočne vyplateného úveru a sumou uhradenou žalobcom predstavoval čiastku 1.534,54 Eur.

28. V bode 7. Žiadosti/Zmluvy o revolvingovom úvere potvrdenej písomne obidvoma stranami sporu sa odkazuje na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach, ktoré sú na zadnej strane uvedenej Žiadosti/Zmluvy (ďalej aj „Zmluva“) a ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uvedenej Zmluvy. Zároveň sa v bode 7. nachádza vyhlásenie žalobcu, ktorý súhlasí, že ním požadovaná poskytnutá čiastka je maximálna a veriteľ je oprávnený po posúdení jeho schopnosti splácať požadovaný úver poskytnutú čiastku úveru jednostranne znížiť, upraviť výšku, počet a splatnosť jednotlivých splátok úveru, RPMN úveru (pričom výška úroku a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného dlžníkom v bode 5) bez toho, aby to znamenalo porušenie povinnosti zo strany veriteľa. Svojim podpisom žalobca v čl. 7. Zmluvy potvrdil, že ak nebude súhlasiť so zmenami týkajúcimi sa výšky a ostatných parametrov úveru, je oprávnený od zmluvy odstúpiť, prípadne zmluvu s okamžitou účinnosťou vypovedať v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia tejto zmluvy.

29. V čl. 13. Zmluvy vyhlásili strany konania, že riadnym vyplnením a následným podpisom tejto Žiadosti/Zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzavrel veriteľ s dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania na zadnej strane tejto Žiadosti/Zmluvy.

30. Podľa čl. 2.1. zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej len zmluvné dojednania) zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa. Vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom, spoludlžníkom 1/ a spoludlžníkom 2/ je návrhom na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere je uzavretá a nadobúda

platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka, spoludlžníka a veriteľa. Dlžník vyplní do formulára Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere ním požadovanú výšku úveru a súhlasí s tým, že veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti dlžníka splácať úver, výšku úveru znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako dlžník uviedol v bode 5 Žiadosti/Zmluvy, pričom výška úrokovej sadzby a RPMN nebude vyššia, než v prípade úveru požadovaného dlžníkom v bode 5 Žiadosti/Zmluvy bez toho, aby to znamenalo porušenie povinnosti zo strany veriteľa.

31. Podľa čl. 2.2. zmluvných dojednaní veriteľ je povinný odoslať dlžníkovi Oznámenie veriteľa o schválenie úveru dlžníkovi a jeden rovnopis zmluvy o revolvingovom úvere. Podľa čl. 2.4. zmluvných dojednaní dlžník podpisom zmluvy o revolvingovom úvere potvrdzuje, že mu veriteľ pred uzavretím tejto zmluvy o revolvingovom úvere odovzdal vyplnený formulár pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere tejto zmluvy o revolvingovom úvere so všetkými náležitosťami, ktoré ustanovuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a informácie uvedené vo formulári sú pre neho zrozumiteľné.

32. Podľa čl. 3.1. zmluvných dojednaní celková výška úveru bude dlžníkovi oznámená v Oznámení podľa čl. 2 ods. 2.2. zmluvy o revolvingovom úvere. Celková výška úveru je spolu s úrokmí splatná v pravidelných splátkach vo výške a časovom rozvrhnutí podľa platného splátkového kalendára. Ročnou percentuálnou mierou nákladov je sadzba, ktorá sa vypočítava podľa prílohy č. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z. z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v tejto zmluve o revolvingovom úvere) výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru a doby splácania. RPMN bude dlžníkovi oznámená v Oznámení podľa čl. 2 ods. 2.2. tejto zmluvy o revolvingovom úvere.

33. Podľa čl. 7 ods. 1 písm. g) zmluvných dojednaní, súčasťou zmluvy o úvere je aj príloha č. 7: oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Podľa čl. 8 bod 2 zmluvných dojednaní sa žalobca ako dlžník zaviazal poskytnutý úver podľa zmluvy v dohodnutých termínoch splatnosti uhradiť na bankový účet žalovaného ako veriteľa.

34. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu 12.3.2013 (ďalej Zákon o spotrebiteľských úveroch) (2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

35. Podľa § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

36. Podľa § 52 ods. 1 zák. č. 60/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení ku dňu 12.3.2013 (ďalej Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

37. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

38. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

39. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

40. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

41. Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu dospel odvolací súd k záveru, že podanému odvolaniu nie je možné vyhovieť. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie neodňal žalovanému možnosť konať pred súdom, preto sa stotožňuje s jeho záverom o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi uplatnený nárok v rozsahu priznanom okresným súdom v napadnutom rozhodnutí. Vzhľadom na dôvody, obsah a rozsah žalovaným podaného odvolania odvolací súd dodáva k veci nasledovné.

42. Predmetom konania je nárok žalobcu voči žalovanému na vyplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.534,54 Eur s príslušenstvom ako rozdielu medzi úverom dohodnutým vo výške 1.170,- Eur, avšak vyplateným vo výške 1.085,92 Eur a sumou úhrad vykonaných žalobcom v celkovej výške 2.620,46 Eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, keď konštatoval, že Zmluva o úvere neobsahuje podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň dohoda o poskytovaní služieb podľa čl. 8. Zmluvy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a je preto neplatná.

43. V napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie uviedol tri náležitosti, ktoré úverová zmluva neobsahuje, a preto poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na prvom mieste súd prvej inštancie uviedol, že v zmluve o úvere neboli dohodnuté termíny splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) z.č. 129/2010 Z.z. (bod 5 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), pretože v zmluve o úvere nie je určený dátum splatnosti prvej splátky a teda nie je možné určiť ani termíny splácania ďalších splátok, pričom ani zmluvné dojednanie v čl. 3.3 neumožňuje žalobcovi ako spotrebiteľovi pri uzavretí zmluvy zistiť tento termín. Druhým dôvodom na základe ktorého konštatoval okresný súd bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru bola absencia údajov o konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) z.č. 129/2010 Z.z. (bod 5 a 6 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) ako ďalšej podstatnej náležitosti zmluvy o úvere. Ako tretí dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru uviedol okresný súd neuvedenie RPMN (§ 9 ods. 2 písm. k) z.č. 129/2010 Z.z.) v Zmluve z dôvodu odlišných údajov v bode 5 a 6 Zmluvy o úvere (bod 6 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia).

44. Žalovaný v podanom odvolaní namietal nesprávny záver súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval absenciu obligatórnej náležitosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to termín konečnej splatnosti úveru a namietal aj nesprávny záver súdu prvej inštancie o absencii RPMN z dôvodu nesúhlasu bodu 5 a 6 úverovej zmluvy.

45. Ako uviedol okresný súd, návrhu žalobcu vyhovel okrem iného aj preto, že v zmluve o úvere neboli dohodnuté termíny splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) z.č. 129/2010 Z.z. (bod 5 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) a nebolo možné určiť termíny splácania splátok. Súd prvej inštancie neposudzoval túto náležitosť zmluvy z dôvodu absencie členenia splátok na splátky istiny, úrokov a poplatkov, ale z dôvodu absencie uvedenia termínu splátok. Odvolací súd konštatuje, že voči tomuto skutkovému a právnomu záveru súdu prvej inštancie o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy, a to určenia termínu splatnosti splátok žalovaný v odvolaní žiadnym spôsobom nenamietal. Odvolanie podal len voči záverom súdu prvej inštancie o absencii údajov o konečnej splatnosti úveru a absencii údajov o RPMN. Žalovaný v odvolaní tak isto nenamietal ani voči záveru a zhodnoteniu súdu prvej inštancie o tom, že dohoda o poskytnutí služby podľa čl. 8 bod 1 Zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda je neplatná. Žalovaný voči týmto skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie v odvolaní žiadnym spôsobom nenamietal a nespochybňoval ich.

46. Na prijatie záveru o tom, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov postačuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch zistenie o absencii čo i len jednej z náležitostí spotrebiteľskej zmluvy uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) z.č. 129/2010 Z.z.

47. Odvolací súd je v zmysle § 380 ods. 1 CSP odvolacími dôvodmi viazaný. Zároveň procesné vady, na ktoré by mal odvolací súd v zmysle § 380 ods. 2 CSP prihliadnuť, aj keď nie sú v odvolaní uplatnené, odvolací súd nezistil. Odvolací súd preto preskúmal napadnuté rozhodnutie len v rozsahu a z dôvodov skutkovo a právne vymedzených žalovaným v jeho odvolaní.

48. Keďže voči skutkovým zisteniam ani právnym záverom okresného súdu, uvedeným v napadnutom rozhodnutí o absencii obligatórnej náležitosti úverovej zmluvy (chýbajúce určenie termínu splatnosti splátok) podľa § 9 ods. 2 písm. k) z.č. 129/2010 Z.z. žalobca v odvolaní námietky neuviedol, neumožnil odvolaciemu súdu podrobiť prieskumu uvedené závery súdu prvej inštancie. Záver súdu prvej inštancie o tomto dôvode bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ostal nedotknutý a nepodlieha posúdeniu odvolacím súdom. Žalovaný naopak namietol závery ku ktorým okresný súd nedospel (absencia doby trvania zmluvy podľa čl. I. bodu 1 odvolania, okresný súd ďalej nekonštatoval neexistenciu zmluvného vzťahu, hoci to žalovaný namietal na strane 6 v prvom odseku odvolania). Na prijatie záveru o tom, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov postačuje zistenie okresného súdu o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) z.č. 129/2010 Z.z. (absencia určenia termínu splatnosti splátok) a žalovaný voči týmto skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie v odvolaní žiadnym spôsobom nenamietal. Žalovaný v odvolaní nenamietal ani voči záveru a zhodnoteniu súdu prvej inštancie o tom, že dohoda o poskytnutí služby podľa čl. 8 bod 1 Zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda je neplatná. Z uvedených dôvodov je nadbytočné aby sa odvolací súd zaoberal dôvodmi uvedenými žalovaným v odvolaní, ktoré by ani v prípade ak by boli dôvodné, nemohli mať za následok zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd preto rozhodnutie okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1 CSP v napadnutej časti prvej výrokovej vety potvrdil.

49. Na základe uvedeného zhodne s okresným súdom poukazuje odvolací súd na to, že žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.085,92 Eur a žalobca uhradil na uvedený úver sumu 2.620,46 Eur. Rozdiel medzi vyplatenou sumou žalobcom a jemu reálne poskytnutou sumou úveru predstavuje 1.534,54 Eur, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie spočívajúce v plnení bez právneho dôvodu na strane žalovaného podľa § 451 ods. 2 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka a na túto sumu s príslušenstvom okresný súd správne žalovaného zaviazal, pretože záver okresného súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) z.č. 129/2010 Z.z. nebol v odvolaní namietaný.

50. Žalovaný odvolaním napadol rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu, t.j. aj druhú výrokovú vetu o náhrade trov konania, ktorou bol žalobcovi priznaný nárok na ich náhradu voči žalovanému v celom rozsahu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca bol v konaní úspešný v rozhodujúcej časti a súd prvej inštancie mu preto správne v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči žalovanému. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie potvrdil aj v tretej výrokovej vete.

51. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že ho priznal žalobcovi ako strane úspešnej v odvolacom konaní voči žalovanému v plnom rozsahu.

52. Druhá výroková veta odvolania napadnutá nebola, a preto nebolo ani predmetom prieskum odvolacím súdom.

53. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).